

ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára Egész évre 8 kor Fél évre 4 . Negyed évre 2 . Egyes szám ára 20 fillér.	Felolvasó szerkesztő, lapfajlagjainos és kiadó: BALKÁNYI ERNŐ. MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca 2. Hirdetések díjszabása szerint. Nyitlert pénteken 40 fillér. Kéziratok nem adának vissza.
---	---	---

Az iskolaév végén.

Az iskolaév végén komoly gondok neheznek a szülőkre és tanulókra egyaránt. Sokféle kérdés nyugtalanítja mindazokat, akiknek sorsa az iskolával van összekötötte. Mert hiszen egy esztendő fáradozásának eredményéről van szó. Mint a természetnél, a tanulásnak és tanításnak is van jó és rossz aratása, aszerint, amint jó vagy gyenge-e az iskola vagy a tanuló akaratát értelmi színvonalán.

Bizást rámondhatjuk a mi iskoláinkra, hogy azok, úgy a felsők mint az alsóbbak gyökeres reformra szorulnak a tanterv dolgában. Még mindig a régi nyomonok haladnak nálunk, s nem sokot törődnek a mindennapi élettel, amelynek számára nevelik a tanulókat tízezeit. Az életmód, a világ nézete, a kenyérkereset az utóbbi évtizedek alatt rohamos fejlődésen s nagy változásokon ment keresztül — de az iskolák, a tanítás magyarában a régi maradt. Még ha legalább legújabb keletű jó tankönyveink lennének, melyek lépést tartanak az élettel. De ezek nincsenek. Régi tankönyvekből, vagy azoknak újabb utántáztatóiból tanítanak s az időt s a szellemi erőt olyan dologra fecsérik, melyeknek a tanuló sem gyakorlatilag használni nem veszi, sem a modern európai műveltségbe be nem vezet. Ezt az állítást példával is illusztráljuk. Az általános műveltségnek egyik legényesebb részlete az irodalomtörténet s az irodalmi művek ismerete. A

világ legújabb irodalmában számtalan halhatatlan nagy alkotás van; Ibsen, Björnsen, Tolszoi, Dosztojevsky, Gorkij, Rudyard, Kipling, Echegaray, Maupassant, Annunzio, Zola, Mark, Twain, s a többi nagyok olyan műveket alkottak, melyek sok emberből keresztül fogják hirdetni a fánélmek nagyságát, s mint tanulnak ezekről a mi iskoláinkban? Semmit, ha csak azt nem, hogy óva intik a fiatalokat ez elől olvasástól. Mert ezek új nyomokon haladnak, s hirdetik az örök emberi igazságokat, amelyek talán nem lesznek a régi írók eubereinek. Azonban ha lenne talán tankönyv, amely az irókkal is foglalkozna, akkor őket is tanítanák. De mert nincs ilyen tankönyv s mert a mi tanárainkat az egyetemen a tekintélyek feltetlen tiszteletére s nem önállóságra oktatták ki, a magyar középiskolák felett nyomtalanul szagudának el a tudomány művészet s irodalom újabb alkotásai, a tanárok csak privátim s a tanuló — ha ugyan ráérnek — az újságokból vesznek róla tudomást. Eppen úgy vagyunk a legújabb kor történeti eseményeivel is. Ezeket is csak az újságokból ismerhetik meg az olyan tanulók, aki az önművelődésre is adnak valamit s nemcsak a tankönyveket bujják.

Szóval a mi iskoláink nem tartanak lépést az élettel. Ez a panasz már évtizedek óta hangzik mindenfelé a közönség köréből s e bajon egy jó modern tantervet most sem tudtak segíteni.
Középiskolai oktatásunknál sokkal tö-

keleesebb az elemi oktatás, ahol sikerrel végzi teendőit jól képzett ambiciózus tanítói karunk lárait, olvasást, számolást tanítanak csak, ez igaz, de alaposan. Aki négy évi iskolázás után 11—12 esztendőn korában kerül ki a kapott tanítás lényegét — míg a középiskolák felületes tudakossága egy-kettőre kirepül az emlékezésből.

Az elemi iskolák dolgaival foglalkozott az anket, amely az új nepotatási törvényjavaslát dolgábanült össze. Az anketen kettségkivül sok okos dologt mondtak a szaktekinélyek, de annál inkább megítóztunk a konokaságon, melyel egyesek az elemi iskolának népművelési és felekezeti voltamellé kardoskodtak. Magyarország csak akkor lesz igazan a magyaroké s akkor lép a nagyra hivatott európai nemzetek sorába, ha egyáltalán nem lesz többé sem nemzetiségi sem felekezeti iskolája. A német Schulmeisterek tették oly nagyra és dicsebbő hazájukat s a magyar Schulmeisterek is ugyanezt fogják elérni, ha a tanítás szabadságát és magyarságot nem köti meg a felekezeti se nemzetiségi.

A tanulók ezrei előtt most nyílik meg az élet, midőn ott hagyják az iskolát. Menjenek arra a pályára, amelyre kedvük van s a szülők ne igyekezzenek olyan pályákat gyermekeikre erőszakkal, amelyekhez nincsen kedvük. Mert az élet tanulsága az, hogy minden pályán elérhető a siker, ha értjük a munkánkat és kedvünk van hozzá.

TÁRCA.

Fohász Justiciához.

Látam — zseméid beköve — magasztos alakod,
Látam zseméid nyitra és azokon hályog volt:
Amint a művész képezte elővárasztól.
Az olympusi fényből, hol van dicső trónusod.

Hogy melyik festő ecete talált jobban és híven,
Nem tudom, én nem jártam a magas Olympuson;
De azt azért talán mindeni tudja, — azt gondolom,
Hogy a fatum talán de szép istennő, kegyeltem.

Mert akár kötés, akár hályog fedi zsemédet:
Nem láthatod, hogy az erényt, mint nyugóid szál.
Hogy a földkerekségen miként bukkik az igaz;
Mely okból aztán fog is irántad a tisztelt.

Az istenek — ugy látszik — remekelni akartak,
Mikor trónusodra teged vakon ültetének,
Hogy bőles működésük bámuljanak a nepek;
Énnel tökéleteskedni kizselni nem tudtak.

Pedig úgy, miként az tényleg van, sehogy sinesen jól:
Eszményi sugaráid káprázató fényében
Főlyvoda s a felsőkkel előled veszerik,
Lényeged éppen nem több, mint vaskarika falból.

Mire megörékre kezoidben a mérleggel:
Már csak ártatlan testből faragtak papjaid
Szóközlőket; és hallhatod azok jajjait,
Kik öled tnyhe edeneben bizva, buktak el.

Miert is vagy világtalan te keeses istennő!
Itt a földteken a bus való herradi körében
Látnod kellene; nem úgy, mint a csillagos égben,
Hol gyoraszg nincs s a szent ideál ármányt nem sző.

Mit fölkenjéid nevedben a földön végeznek,
Kiaknázásával a gyoraszg tárházának;
Az sok. Hány jobb sorsra mentek, mint fergem
Holott szent ihleted báven ók a rágo fergék!

Epedre száll feléd szíven heves dobbanása,
Látni vágyom kinyílt szeméid bájos kek eget,
Hogy annak bővőkörében udvöltszissen a léte,
Mi a jó s a gonosz ödökölő esatörésén.

Gazd is közénk a földi homályon túl ragyogó
Fényülőnőddel és tekintés tinn köröküdd,
Hol minden fölött a borulat zárte köde ül;
Legyen fűtámadás és nyíljék meg a koporsó!

Nem pátlos és lánca a tarsadalom megmentője:
Előbbé étet ott, utóbbi pedig lelket rout;
És a föld már nem bírja tovább azt a sok romot;
A szeretet köteleke és nyíljék me a neműje!

Nem látod, hogy szent neveddel mit nvel az ember:
A hatalmas, hogy miként pusztítja a gyengebbét?
Neked e guszagot tovább túrnód már nem lehet:
Az igazság labbal tapodva, a porban hever.

Oh te fényes túlvilági lény, közénk előved,
Csillagfényeszeteden: szállj ide alá hozánk,

Hogy az igazság fényében megtisztuljon hazánk
Berenger, Beaumont, Grownon és Oqueville szék-
(lemben).

Vihar Győző.

Egy rom története.

— Elbeszélés. —

Ira: PÁLINKÁS BELA.

Folytatása és vége.

— Fel kell bontani a kriptát, mondta.
S a kriptát felbontották. A fiatal asszony földi maradványain meg csak nyoma sem látszott, hogy ahhoz valaki hozzá nyúlt volna vagy hogy az a helyéről, amint eredetileg letették, elmozdult volna. Semmit sem tudtak megállapítani. Felmentek a föld halottas szobáiba. Itt is minden úgy volt, mint ahogy Barathy tit hagyta. Semmit sem találtak ami valamit elárult volna.

A kastély új gazdája aztán elhatározta, hogy ő részán egy éjszakát s megleszi ezeket a titokzatos lakokat.

Úgy is tett.
Ket rendőrt maga mellé véve meghúzódtak a kastély ama folyosóján, amelyen az a bizonyos szoba volt. Mikor aztán teljesen besötétült, lassan, óvatosan oda lopezkodtak az ajtóhoz. A titkos lakok ismét ott voltak, mert belül halál beszélgetés volt hallható s a kuleslyukon lehetett látni, hogy világlosság van a szobában... Az egykori halottas ágy meg volt vetve s benne az a bizonyos

Előzetési felhívás!

Lapunk július 1-ével a IX. évfolyam III. negyedebe lép. Tisztelettel kérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, sziveskedjenek előfizetésük mielőbb megújítani, nehogy a lap szünetelésében fönnakadjanak. A lap hátralékait pedig kérjük a hátralékok beküldésére, mert a lap fontátása tetemes költséggel jár. Lapunkat a n. e. közönség szives partfogásába ajánlja vagyunk tisztelettel

az „Alsó-Lendvai Híradó”

szerkesztősége és kiadóháza.

HIREK.

— **Uj gazdasági tudósító vármegyeinkben.** A m. kir. földművelésügyi miniszter Máray Róbert belicézi lakos földbírókost vármegyeink csáktornyai járásra nézve gazdasági tudósítói tiszttel bízta meg.

— **Tanítóink kinevezése.** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Mayer Marianne okleveles tanítóntól az 1904. 5. iskolai évtől kezdve a zalaezerségi általani elemi iskolához állandó megbízott tanítórnékné nevezte ki.

— **Gazdászok tanulmányutja.** A kesztelyi gazdasági intézet növendékeit tanárnéki vezetés alatt szombaton reggel Nagykanizsára érkeztek és immár berkeosikon Iharosa hajlattak Hirsch Alfred dr. uradalmi nagyberlő hallenyzésének tanulmányozása végett. — A gazdászokat vívő hosszú kocsi-sor felüléest kellett utánukban.

— **A magyar-amerikai hajójárata.** A Fiuméből induló hajók pompás berendezést, az ellátást és az utazókkal való bánásmód jószágát bizonyítja az a nyilatkozat amelyet az „Ultionia” hajón utazó kívándorlók a következőképpen állítottak ki: „Nyilatkozat.” Mi alóirattok ezzel kijelentjük, hogy a Chief steward Mr. Green, valamint Wilson ur az Ultionia személyszállító hajó harmadik osztályú főpincére és az ő vezetését folytan a harmadik osztály kiszolgáló személyzet, — utazásunk alatt tett kiszol-

galásukért teljes őszinte megelegedésünket minden tekintetben kiérdemelték. Ezen aláírást és nyilatkozatot szívesen megadjuk. Az Atlantic Oceanon az „Ultionia” hajón 1904 május 14-én 19-én. Ez az elismervény 200 aláírással érkezett be a Központi Menetjegytároló igazgatóságához. Fiuméből legközelebb, július 14-én ismét az Ultionia, július 2-án pedig a Salvonia indul New-Yorkba. A jegy árában bent foglaltatik két napi ellátás már Fiumében és teljes ellátás a hajón. — Díjtalan felvilágosítást ad és előjegyzéseket elfogad a központi menetjegytároló képviselője: Metczer Soma Szekesfehervártól.

— **Öngyilkos kántortanító.** Szabó Béla zalavári kántortanító — mint tudósított írja: — f. hó 10-én este 9 órakor szobájában megölté magát s 11-én reggeli 7 órakor meghalt. — Temetése 12-én vasárnap délután volt Zalavár környéke összes tanítóinak részével mellet. A temetési szertartást Juk Zöszef galamboki esp. plébános kerületi tanfelügyelő végezte 17 kántortanítóval. Szabó az öngyilkosságot pillanattal elmezavartában követte el.

— **Az olasz bor behozatala ellen** heves agitációk folynak. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete abból az alkalomból kifolyólag, hogy Olaszország ismét megkezdődött a vámi és kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások, országos négygyűlést hívott egybe, mely erélyesen tiltakozza az olasz bor behozatala ellen, elhatározta, hogy minden alkalmas eszközt megragad annak megakadályozása érdekében.

— **A biciklizés** amily egészségség sport, ép oly ártalmas, ha túlságosan üzik. Egy francia szakkal említi, hogy Franciaország leghíresebb 7 biciklizője közül a sorozásnál negyét a szív tágulása és tüllengése miatt katonai szolgálatra alkalmatlannak találták. A biciklizés tehát súlyos egészségi zavart idézhet elő, ha a kellő mértékben nem tartják szem előtt.

— **Az ipari munkások megjutalmazása** az ex-lex állapot miatt a múlt évben elmaradt. A kereskedelmi és iparkamaraik a maguk részéről a szükséges jelölése-

ket megtették, azóta egy év múlt el, de költségvetés hiányában e jutalmak mind a mai napig nem voltak folyósíthatók. A kereskedelmi miniszter most bizalmasan értesítette a kamarákat, hogy a jutalmakat csak az ideai karácsonyi ünnepek alkalmával fogja kiosztani.

— **Agyonlőtt orvadász.** A bányászterületgyári erdőgondnoksághoz tartozó „kozari” erdőben vasnap reggel halva találtak Molnar József Riga, bányászterületgyári jómódú földműves embert. Molnar pénteken reggel azzal indult el hazulról, hogy a zöldre megy. Harom napig nem adott magáról jelet, de ez családjának nem tűnt fel, mert gyakran előfordult, hogy Molnar egész heteket szentelt orvadászi szenvedélyének, melyért már gyakrabban büntetve is volt. Pénteken éjjel is vadászni volt, de akkor életével fizetett, mert eddig ismeretlen lettek és alkalmatlan agyonlöttek. Özevgyét s 6 kis árva hagyott hátra.

— **Gyilkos szerelem.** Búki József nagykanizsai kömives legyeny avval vette meg a szive, hogy a büntányán elő leányzóert vetett lángot. Horváth Rozália 19 éves volt csak, de már évek óta elmerült abban az erkölcsi firtóben, ahol árúcták a szerelem és a csók. Jól esett szegény nyomorultnak, hogy a csinos fiu vonzomalmal viseltetett iránta. Szerelmes lett ő is. Búki elakarta fedelni a leány múltját, jelenét. Azt igérte, hogy nőül veszi, csak hagyja el a bünbárlangot. Szívesen ment volna szerelem után a leány, de hová? A fiu még csak 21 éves, aki eltaranni nem tudta, ő maga pedig elszokott a munkától s a szegény pirjával arcán kihez fordulhatott volna tisztas munkáért. Maradt a helyen. Ez annyira elkészerítte a legyeny, hogy meg akarta ölni a leányt. Haromszor ráölt, de a golyó rosszul talált. Horváth Rozália hosszú kinos szenvedés után felgyógyult Búki pedig börtönbe került. A nagykanizsai törvényszék a múlt heten ítélte két esztendő börtönre erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésért.

— **Az Omke programja.** Az Országos magyar kereskedelmi egyesülmunkaprogramjába foglalt országos jelentőségű nagy gazdasági kérdésekkel az Omke érdemlegesen csak a nyári szünet ut foglalkozni. Ilyen kérdések: vámvíviszonyok Ausztriával, a kereskedelmi szerződéses rendszeres előkészítése, a szövetkezetek ügye, az iparpártolás sít., ugyisntelen az őszszel fognak sorra kerülni a hiteltörvények reformja és a követelmények. Szükségségnak tartja az egyesülmunka addig is, hogy közvélemény mindezen kérdésekben kellően tájékozottassék a tárgyat egyetemesen felélelő, pontos adatokkal felszerelt alapvető munkálatok után, aminek eddig közzébe nem csegek. E célból elhatározta az egyesülmunka igazgatósága, hogy elsőrendű hazai szakértőket kér tel arra, hogy a felsorolt kérdéseket egy-egy széles alapon kidolgozott munkában a különféle szempontokból kifejtsek és megvilágítsák, hogy munkálatok azután kiinduló pontjául fognak szolgálni az egyesülmunka állásfoglalásának és akciójának a különféle kérdéseben.

— **A vasuti sztrájk következményei.** Mindinkább láthatókká lesznek azok a kapható BALKÁNYI ERNŐ papirkereskedésében, Alsólendván.

nó — Valéria fekdít, míg az ágy szelén egy katonatiszt ül. Így beszélgetek.

Ennek a jelenetnek a látására mind a hárman egyszerre ugrottak be a szobába. Egy pillanatra mind a hárman látták a két alakot, de azután eltűntek s a szobában sötétség lett. Gyertyát gyújtottak s körül néztek a szobában. Sehol senki. Felkutatnak a szoba minden zugát, de semmi nyom. . . Az ágy azonban új maradt. A vakonost ott volt a fej helye, ahol a nő fekdít. Így tehát ismét csak siker nélkül kellett távoznok.

Mikor ezt az éjjeli kalandot elmondta az uj gazda Baráthy-nak, ez csak a fejet hágtatatta.

— No, majd megnezem én, mondta.

S a következő napon egyedül vállalkozott arra, hogy bemegyen a kastélyba. Revolvért vett magához s az uj gazdával a kastélyba ment. Ez utóbbi azonban kívül maradt a kastélyba maga oldalán, amerre a szoba ablaka nyílt. Baráthy pedig — akiről feljegyezhetjük, hogy szörnyű hator ember volt — felment a lépcsőn s megállott a gyarus szoba előtt. Hőilgatozott. És belülről hal süttogés fűtötte meg a fület. Benzett a kulcslyukon. Reménye láta, hogy a felesége egy katonatiszt óleben ül . . .

Mint az örült, szakította fel az ajtót . . .

„Mirjam” izr. imakönyv

A kastely uj gazdája, aki ott lenn allott az ablak alatt, szörnyű dolognak volt a tanuja.

Haloita, hogy ott fenn a szobában egy lóvs dördült el, mire iszonyu lérm és zaj keleztek ezt. Kétségsbe esett sikoltás és jagatás vegyült a dulakodás zarába, melyet aztan végkéremelőtt az a robaj, melyvel a kastely egy pillanat alatt romba dől. . . Mintha egy láthatatlan erő rízta volna meg ezt a hatalmas épületet. . . Azután mintha semmi sem történt volna, néma esend szállott a romokra . . .

Többé feleje sem nézett a gazdája, ott hagyta, mintha soha sem lett volna az éve.

Eddig tart a rom története.

És azóta sok sok esztendő elmúlt. A romhalnait bontó s a fiu, tányt vertek benne a békák s kigyók s a deneverek egész táborra akkupaálta ezt az egykor fényes palotát.

Azt mondják, hogy éjelenként gyaron látható a romok felett egy fiatal asszony, kinek a vállán egy nagy halál madar ül, amint karnai közt egy veres kardot tart.

Ok lakják a romokat — ketten.

károk, amelyeket a vasutások sztrájkja a Máv. pénztárainak okozott. A f. évi ápril havi áruforgalom ugyanis a Máv. vonalain az 1903. év hasonlóibeni forgalmához képest mintegy 24% visszaesést mutat. Feladatot ugyanis április havában 151 933 kocsi rakomány, 32,648 kocsival kevesebb mint tavaly áprilisban. A darabárak forgalma is jelentősen csökkent; ez a forgalom ugyanis f. évi ápril havában 142,542 tonnával tett ki, ami 31,608 tonnával kevesebb a múlt évi ápril havi forgomálnál. Végül megemlítjük, hogy a Máv. igazgatósága a sztrájk idején utközben megromlott vagy elvesztett árúkat kártérítés fejében eddig mintegy 570,000 koronát utalt ki, de a reklamációk száma még mindig oly nagy, hogy azok elintézése még 1 1/2 — 2 hónapot is igénybe vesz.

— **Jó fiu.** A Muraközbiől írók, hogy sipos Teréz zalaujvári lakos özvegy asszony már évek óta betegeskedett s megunta a kinnal telést. Fial arra kérte tehát, hogy tegyen vele valamit, mert szeretne elpusztulni. A fiu aztan telt is --- bejött anjja mellére egy nehéz fatuskót; rázarta a beteg asszonyra az ajtót s eltávozott. Sipos Teréz azonban még sem pusztult el, mert véletlenül szomszédok mentek a házhoz, a kik levették a tuskót a földükből. A jó fiú feljelentették.

— **Új baromfi tenyésztési ág.** A közönséges mezei vagy parlagi galamboknak, melyek minden figyelem nélkül ott keltenek a tornyokban, a magtárak ereszé alatt stb., a gazda eddig alig vélt valamelyes hasznát. Az „Országos Baromfi-tenyésztési Egyesület”, ezen segítőed, a parlagi galambok fogyasztását úgy rendezte, hogy minden időben bármekkora mennyiségű átvétel. Fizet minden egyes parlagi galamb darabjért az eladó helyen 40 fillért és elvállalja a vasuti szállítási költségeit. Tekintve, hogy a parlagi galamb éventén tízszer is költ és husz darab fiatal nevel, s tekintve végül, hogy a kis galambok felnevelése semmibe sem kerül, ki fog tűnni, hogy száz pár parlagi galamb eltartása majdnem nyolcszáz koronát eredményez, mi ezen, eddig ki nem használt baromfi-tenyésztési ágból kétségtelenül figyelemre méltó jövedelem. Akinak már is volnának eladó parlagi galambjai, az szíveskedjék azt bejelenteni „Országos Baromfi-tenyésztési Egyesület”-nek Budapestben, VII., Rottenbiller-utca 30. szám.

— **A Magyar Festőművészet Albuma.** A magyar könyvtárnyitók tereén, feltűnést keltő díszművel fog a Pesti Napló olvasóinak karácsonyi ajándékul kedveskedni. Címe: A Magyar Festőművészet Albuma, és gyönyörű foglaltatja lesz a magyar festőművészet renekeinek. Kúpezképtől és Manókyóktól kezdve a jelenkorig, mikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula és Zichy Mihály vezetésével, hatalmas gazda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nem jelent még ehhez hasonló nagy koncepciójú díszmű. Ötven nagyszabású magyar festmény fogja e díszműnek ekesteni, művészi reprodukciókban. E gyönyörű könyvet karácsonyi ajándékul megkapja a „Pesti Napló” minden állandó előfizetője és díjtalanul megkapja mindama új előfizetője, aki egész éven át fel vagy negyvedeknek egy havonként, de megszakítás nélkül fizet elő a „Pesti Napló”-ra. A „Pesti Napló” előfizetési ára: egy évre 28 kor. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrásy-ut 27.

Piaci gabonaárak.

Buza	15 K. 70 fill.
Rozs	11 K. 70 fill.
Árpa	11 K. 30 fill.
Zab	12 K. 10 fill.
Tengeri	11 K. 50 fill.
Burgonya	3 K. 20 fill.

Közgazdaság.

Néhány szó a kettős termelésről.

Mint minden termelésnek, úgy a mezőgazdasági termelésnek is egyik legfontosabb feladata az, hogy mentül nagyobb és mentül biztosabb jóvedelmet szolgáltasson, de ezen mivel talán semmi más termelési ág sincs annyira kiteve a természeti erők behatásának, talán egy sem olyan bizonytalan, mint ez. A termelési biztosaság egyik legmegfelelőbb tanúszá az, hogy termelésünk mentül változatosabb legyen, mert mentül több kultúrnovényre van az bázisra, annál sikeresebb is lesz. A termelési formák, azaz a vetésforgók berendezésénél mindenképp a különböző növények igényéhez való alkalmazkodás az elsőrendű követelmény ugyan, azaz, hogy egyes kultúrnovények olyan sorrendben kövessék egymást, amint azt a legkiszoribb talajajánalom megköveteli, de azért ezen rendszertől való eltérés korántsem lehetetlen, sőt nem is káros az esetben, ha az a talaj termelőképeség, illetve tápanyagtartalma és trágyázása szerint igazodik. A föld az ő termelőképeségével és tápanyagtartalmával tönkét kezezi, melynek egy évi kamata annak termése, tehát mentül jobban kihasználják az az ökszerű gazdálkodás korlátaitól, annál jobban kamatozik is az. A szántóföldi termelés jóvedelmének fokozására épen ezért igen ajánlatos a kettős termelés, melynek alkalmazásával egy és ugyanazon területről évente két mivelhető növénytermesztéssel is lehet. Pl. árpa loherével vagy valamely más kalászos növényvel, rozs szárazellával közvetve, azt után dírbőheré, kora székely, tengeri után oszi harsó, mely kora takarmányt képez, utána eszalmandó, köles, vagy mohar velhető, ugyazírtan gabonanevelők között is a murokperá sikerrel termelhető s még számos kombinálható össze a helyi viszonyok és a növények kívánalmái szerint.

Fenti példék elorsolása után még csak annyit akarok megjegyezni, hogy igaz ugyan, hogy a talaj termelőképesége, illetve annak tápanyagtartalma kétszeresen vetélt igénybe, de ha tekintetbe vesszük a kettős termelés jóvedelmét voltát s szántást ismétlik, hogy ezen erők természeténél arányában a föld tápanyagtartalmának visszapótlása is kerestül vitessék, részint állattárgyazás, részint a trágyaféleségek helyes és rendszeres alkalmazása által, akkor korántsem kell tartanunk

talajának kimerülésétől. Talajszerszóló gazdálkodásnak pedig az olyan gazdálkodás nem lehet nevezni, ahol a talaj termelőképeségének épseben tartásáról felel a földön gondoskodó van.

Gabonatermelésünkről.

Mivel változatosabb mezőgazdasági termelésünk, minél több terményre van az bázisra, annál biztosabb alapokon nyugszik az s annál kevesebb van nagyobb ingadozásoknak kiteve. Mégis hazánkban még mai napig is különösen az Alföld egyes helyeinek túlságos mérvben termelik a gabonaféléket s nem számolnak mindazon hátrányokkal, a melyek ezen ugyazírtan forszírozott gabonatermelésből erednek. Ismert dolog az, hogy gabonaféléink a talajt a lehető legrosszabb kulturállapotban hagyják vissza, amint az növények után csak visszakamatozt, kiszárítják, elgymosítják s tapanyagként kihasználják. Szántóföldjeink pedig sok gazdaságban jóformán csak a rütk termése után szárazzó trágyázásban résztesznek a mi pedig korántsem elegendő azon tápanyagok pótlására, a melyeket mi a folytonos és sokszor túllajtott gabonatermeléssel gazdaságunkból kivisszük.

Piacra visszük gabona alakjában szántóföldjeinknek egy jelentékeny főszerződés-váltalmát más tápanyagot, mivel a szenttermények különösen sok foszforsavat tartalmazzak s ezen tápanyagok nem kerülhetnek más módon, vagy vásárolt orlakarmányok etetésre vagy trágyaféléinknek különösen pedig szuperfoszfátok alkalmazása által. Természetesen ezen tápanyaghiány nem mutatkozik rögtön szembetűnő módon, mert a természet maga pótolja azt egyelőre az emállás termékenyítő és talajgazdagi hatása által; de évek hosszú során ezen talajszerszóló rendszerrel lepeest tartani nem képes, a mirek aztán igen természet-szerű következtelen az lesz, hogy termésátlagaink megcsappannak.

Természtalaj csökkenése pedig a mai válságos időben nem egyszer érhető módon buzza keresztül a gazda számításait s meginkább elzár minden utat, módot, hogy magán segítséven, pári vagy takarmány-növények termelésének fejtétele, vagy orlakarmányok, trágyafélék alkalmazása által, mert termés átlagunk alacsony volta első sorban az erszényt érintik.

A PESTI NAPLÓ új karácsonyi ajándéka

— A Magyar —

Festőművészet Albuma.

Páratlan dísz, költő kiállításban és belső tartalmában egyedül álló remekmű, amelyet a „Pesti Napló” az 1904. év karácsonyára szánt megelégetélt olvasóinknak. Eddig karácsonyi ajándéknak csak szórakoztató mesztörtéjű albumok, a „Pesti Napló” új és minden eddigi ajándékot messze túlszárnyaló díszműve, melynek név is ez:

A Magyar Festőművészet Albuma

A magyar festőművészet renekeinek gyönyörű foglaltatja lesz ez a páratlanul álló díszműnek, amely a magyar festés renekeit fogja fölölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, Kúpezképtől és Manókyóktól kezdve egészen a jelenkorig, amikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula, Magyar Vilmos és Zichy Mihály vezetésével, hatalmas gazda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mű, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagsággal mutatja be. Ötven nagyszabású festményt szemlélünk ki, amelyet mesteri kivétlő

ötven műlapon

mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven műlap nagy része gyönyörű

sok színyomása kép

A Pesti Napló előfizetési ára egész évre 28 kor., félre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hóra 2 kor. 40 fill. Szerkesztősége és kiadóhivatala:

Budapest, VI., Andrásy-ut 27. szám alatt van.

lesz, olyan, mint amelyek a Vörösmarty-Albumot eseménynyé avatják a magyar könyvtárcban. Ezenkívül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendű esztétikusaink érdekes és népszerű előadásban fogják bemutatni. A szöveget színes festménynek a szöveg közt nyomotl másolata fogja kísérni, úgy hogy ötvös többszorosított műlapon együtt a Magyar Festőművészet Albuma a leg-gazdagabb és legdrágább ára lesz a magyar festőművészetnek. A „Magyar Festőművészet Albuma” meg fogja kapni a Pesti Napló minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakítás nélkül előfizető marad. Minden félreértés okértesülését azonban meg kell jegyeztetni, hogy azok az új előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapták s a Magyar Festőművészet Albumát csak úgy tartanák meg igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.

Egy jó házból való fiu

tanulónak

felvetelik

BALKÁNYI ERNŐ

könyvnyomdájában, Alsólendván.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Zala-Baksán egy

kályha-műhelyt

nyitottam.

Elvállalok mindennemű, a mai kornak megfelelő és jó minőségű cserép-kályhák elkészítését, továbbá átalakítást és javítást pontosan és jutányos ár mellett.

A n. é. közönség b. partfogását éri

Nagy Ferencz

kályha-mester,

Zala-Baksán.

Mindenféle**T É G L A**

ugy mint: faltégla, lyukas és tömör sajtó, faltégla, igen alkalmas nyers építkezésekhez, továbbá hódfarkú és hornyolt tetőcserép, valamint orr-, kövezet-, kut-, csatorna-, párkány- és jászóltégla, ugy alagsó is a legjobb minőségben bármely állomásra szállítva kapható az alant nevezett téglagyárban.

Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgál

Uradalmi Göztéglagyár
Sárvár.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

SOSBORSZESZ

**NACY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLÉKELVE VAN!**

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján, Alsó-Lendván.

Magyar Országos Központi Takarekpénztár
BUDAPESTEN, Deák Ferencz-utca 7. szám

engedélyez a legkedvezőbb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonőket földbirtokokra

a kinutatót földadó vagy a színhelyen fogatosított beülés alapján.

Kölcsonőkérvényekhez a telekvényvi kivonát és kaszateri birtokiv**hitelesített alakban csatolandó.****A legkisebb engedélyezhető kölcson 2000 korona. Drága kölcsonok konvertaltatnak olcsóbbakra.****Bárminemű kérdések a fenti címhez intézve, gyors elintéztést nyerne.****A Franklin-Társulat kiadása.****A****Magyar Remekírók****a magyar irodalom főművei**

ötödik sorozata most felet meg s így most már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdrágább kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen érdekes. Ebben jelentek meg Pázmány Péter válogatott munkái is. Ezt a kötetet jeles tudósunk, Fraknói Vilmos oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vázolja és mellátja, s egyuttal a XVII. század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszay is nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat Bajza József három évtizedre menő munkásságának legjavát is beleilleszti a magyar remekírók közé. E kötetet Badics Ferencz válogatta össze és látta el nagybecsű előszóval.

E két kötetlen kívül megjelent még az V-ik sorozatban Vörösmarty V. kölete, Arany János III. kölete és Szigligeti II. kölete.

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltvány Iren.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váczy János.

Kisfaludy Sándor munkái. I. kötet. Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuthi Ferencz.

Kurucz költszet. Sajtó alá rendezte Ernelyi Pál.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.

Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer Jozsef.

Tompa Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái I., II., III. és IV.kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)